

- سرشناسه : پناهی، علی احمد، ۱۳۴۹ -
- عنوان و نام پدیدآور : با دخترم (ویژه والدین و مربیان دختران نوجوان)/علی احمد پناهی ، داوود حسینی.
- مشخصات نشر : قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۹.
- مشخصات ظاهری : ۴۴۸ ص. |
- فروست : انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)؛ ۷۰۶. روان شناسی؛ ۲۶.
- شابک : 978-964-411-484-7
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- موضوع : دختران
- موضوع : دختران -- روان شناسی
- موضوع : بلوغ
- شناسه افزوده : حسینی، داوود، ۱۳۴۳ -
- شناسه افزوده : موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
- رده بندی کنگره : HQ۷۷/۲ پ ۹
- رده بندی دبیری : ۳۰۵/۲۳

بادِ حرم

(ویژہ والدین و مریان دختران نوجوان)

علی احمد پناہی

داوود حسینی

انتشارات مؤسسہ آموزشی و پژوهشی امام خمینی

۱۳۸۹



شماره ردیف ۷۰۶
شماره موضوعی روان‌شناسی - ۲۶
۱۳۸۹-۲

■ با دخترتم (ویژه والدین و مربیان دختران نوجوان)

● مؤلفان: علی احمد پناهی و داوود حسینی

● ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

● چاپ: نگارش

● نوبت و تاریخ چاپ: اول، بهار ۱۳۸۹

● شمارگان: ۱۰۰۰

● قیمت: ۵۴۰۰ تومان

● دفتر مرکزی: قم، خیابان شهدا، کوی ممتاز، پلاک ۳۸
تلفن و نمابر: ۷۷۴۲۳۲۶-۲۵۱

● شعبه مؤسسه امام خمینی (ره): قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
تلفن: ۲۱۱۳۶۲۹-۲۵۱

فهرست مطالب

مقدمه معاونت پژوهش.....	۲۳
درآمد.....	۲۷

فصل اول: نوجوان و بلوغ

مقدمه.....	۳۱
تعریف بلوغ و نوجوانی.....	۳۱
بلوغ؛ آغاز یک تحول گسترده.....	۳۲
۱. رشد سریع جسمانی.....	۳۳
۲. رشد عاطفی.....	۳۳
۳. رشد جنسی.....	۳۴
۴. رشد ارزش‌ها.....	۳۴
۵. تحول در حیات اجتماعی.....	۳۵
اهمیت بلوغ و نوجوانی.....	۳۵
سن بلوغ.....	۳۷

عوامل مؤثر بر آغاز بلوغ.....	۳۹
انواع بلوغ.....	۴۰
۱. بلوغ جسمانی.....	۴۰
۲. بلوغ شرعی.....	۴۱
محاسبه سن بلوغ (جشن تکلیف).....	۴۴
۳. بلوغ جنسی.....	۴۵
صفات و خصوصیات جنسی ثانویه (بلوغ جنسی).....	۴۵
۴. بلوغ عقلی.....	۴۶
۵. بلوغ روانی.....	۴۷
۶. بلوغ عاطفی.....	۴۸
۷. بلوغ اقتصادی.....	۴۹
آگاهی دختران از بلوغ.....	۵۰

فصل دوم: نوجوان و راهکارهای موفقیت

مقدمه.....	۵۵
تعریف موفقیت.....	۵۶
عوامل موفقیت.....	۶۰
۱. هدفمندی.....	۶۰
فواید هدفمندی.....	۶۳
۲. اعتمادیه نفس.....	۶۴
عوامل و زمینه‌های اعتمادیه نفس.....	۶۵
الف) توجه به توانمندی واقعی.....	۶۶
ب) تقویت عزت نفس.....	۶۶
ج) رسیدگی به خویشتن.....	۶۷

۶۸	 (د) تحسین خویشتن
۶۸	 (ه) خدا باوری
۷۰	 ۳. اراده
۷۱	 اهمیت اراده
۷۲	 ویژگی افراد با اراده
۷۳	 راه های تقویت اراده
۷۷	 ۴. یاد خدا
۷۹	 آثار یاد خدا
۷۹	 الف) کلید فلاح و رستگاری
۸۳	 ب) عامل آرامش
۸۴	 ج) از بین برنده غفلت
۸۶	 د) باعث روشنی دل
۸۷	 ه) موجب امید و نشاط
۸۸	 ۵. دوری از گناه
۹۲	 ۶. پشتکار

فصل سوم: نوجوان و دوستی ها

۹۹	 مقدمه
۱۰۰	 اهمیت دوستی
۱۰۳	 انواع دوستی
۱۰۳	 الف) دوستی احساسی
۱۰۴	 ب) دوستی عقلانی
۱۰۴	 ویژگی های دوستی عقلانی
۱۰۵	 ج) دوستی احساسی - عقلانی

- ویژگی‌های دوست خوب ۱۰۶
۱. عقل و درایت ۱۰۶
۲. صداقت و راستی ۱۰۷
۳. بزرگواری و اصالت خانوادگی ۱۰۸
۴. شایستگی و نیکی ۱۰۹
۵. وادارنده به اطاعت خدا ۱۰۹
۶. برآورنده نیاز دوست ۱۱۱
- آموزش درست دوست‌یابی ۱۱۲
- شیوه‌های دوست‌آزمایی ۱۱۴
- نکات کلیدی و مفید ۱۱۶
- الف) دوستی و گروه‌کاری ۱۱۶
- ب) پرهیز دادن از دوستی اینترنتی ۱۱۶
- ج) زمینه‌سازی برای دوستی مطلوب ۱۱۶
- د) رعایت اعتدال در دوستی ۱۱۷
- دوستی‌های ممنوع و آسیب‌های آن ۱۱۷
۱. دوستی با نادان ۱۱۸
۲. دوستی با دروغ‌گو ۱۲۰
۳. دوستی با افراد پست ۱۲۱
۴. دوستی با چاپلوس ۱۲۱
۵. دوستی با خائن و ستمگر ۱۲۲
- راه‌های تقویت دوستی ۱۲۳
- الف) گشاده‌رویی و لبخند زدن ۱۲۴
- ب) احترام گذاشتن ۱۲۴
- ج) هدیه دادن ۱۲۵

۱۲۵	 (د) اعلام و اظهار دوستی
۱۲۶	 (ه) سلام و احوالپرسی
۱۲۷	 (و) دست دادن و معافه
۱۲۷	 (ز) تواضع
۱۲۸	 ارتباط دختر و پسر
۱۲۹	 تعریف روابط دختر و پسر
۱۲۹	 علل و انگیزه‌های برقراری ارتباط با جنس مخالف
۱۳۱	 آثار رابطه با جنس مخالف
۱۳۵	 محدوده ارتباط با جنس مخالف
۱۳۸	 نتیجه‌گیری

فصل چهارم: دختران، بهداشت و سلامت تن و روان

۱۴۳	 مقدمه
۱۴۴	 تغذیه
۱۴۴	 اهمیت تغذیه
۱۴۵	 مواد مورد نیاز بدن
۱۴۶	 نظم وعده‌های غذایی
۱۴۶	 نقش صبحانه در سلامت جسم
۱۴۷	 کم‌خوری
۱۴۸	 پرخوری
۱۵۰	 نظافت
۱۵۳	 ورزش
۱۵۴	 آثار ورزش بر سلامت انسان
۱۵۶	 ورزش‌های مورد تأکید اسلام

۱۵۷	مقدار ورزش
۱۵۷	خواب و استراحت
۱۵۸	پرخوابی و آثار آن
۱۶۰	زمان خواب
۱۶۲	مقدار خواب
۱۶۲	بهداشت دهان و دندان
۱۶۲	مشکلات دندان
۱۶۲	۱. درد دندان
۱۶۳	علل دندان درد
۱۶۳	اقدامات مؤثر
۱۶۴	۲. پوسیدگی دندان
۱۶۴	علل پوسیدگی
۱۶۴	۳. التهاب لثه‌ها
۱۶۵	بوی دهان
۱۶۵	علل بوی بد دهان
۱۶۵	علل داخلی بوی نامطبوع دهان
۱۶۵	۱. عدم رعایت بهداشت دهان
۱۶۶	۲. جرم و ضایعات دندان
۱۶۶	۳. التهاب بافت‌های نرم داخل دهان
۱۶۶	۴. دندان‌های پوسیده و عفونی
۱۶۷	۵. مخاط روی زبان
۱۶۷	علل خارجی بیماری‌های دهانی
۱۶۷	راه‌های مراقبت از دهان و دندان
۱۶۹	بهداشت مو

شوره سر	۱۷۰
ریزش مو	۱۷۱
الف) عوامل خارجی و محیطی	۱۷۱
ب) عوامل داخلی	۱۷۲
راههای حفظ و مراقبت از موها	۱۷۳
استفاده از شامپوها	۱۷۴
موهای زاید بدن	۱۷۶
نظافت موهای زاید	۱۷۶
روش استفاده از داروی نظافت	۱۷۸
نگرانیهای بهداشتی نوجوانان	۱۷۸
جوش صورت	۱۷۸
علت پیدایش جوش صورت	۱۷۸
راههای برخورد با جوش صورت	۱۷۹
خال صورت و جراحی بینی	۱۸۰
مشکل اضافه وزن	۱۸۱
درمان چاقی	۱۸۳
بهداشت جنسی	۱۸۴
رفتار خطرآفرین	۱۸۶
راههای پیشگیری از ایدز	۱۸۷
نتیجه گیری	۱۸۸

فصل پنجم: دختران و بهداشت قاعدگی

قاعدگی	۱۹۳
مراحل سیکل قاعدگی	۱۹۳

۱۹۴	جنبه‌های روان‌شناختی قاعدگی
۱۹۶	مشکلات جسمی دوران قاعدگی
۱۹۷	علل نگرش منفی به قاعدگی
۱۹۸	منابع کسب آگاهی
۱۹۹	نوجوانان و قاعدگی
۲۰۰	۱. مادرم بهترین بود
۲۰۰	۲. اتفاق بدون دردسر
۲۰۱	۳. خاله؛ بهترین دوستم
۲۰۲	۴. اشتباهی که مرتکب شدم
۲۰۳	نکات قابل توجه در بهداشت دوره قاعدگی
۲۰۴	ورزش در دوران قاعدگی
۲۰۵	اختلال ملال پیش‌قاعدگی
۲۰۶	راه‌های مقابله با اختلال ملال پیش‌قاعدگی
۲۰۷	کرامپ (در دوران قاعدگی)
۲۰۸	راه‌های مقابله با کرامپ (درد)

فصل ششم: آسیب‌شناسی دوران نوجوانی

۲۳	مقدمه
۲۱۳	اضطراب
۲۱۴	تعریف اضطراب
۲۱۵	فرق اضطراب با ترس
۲۱۵	بحران اضطراب در نوجوانی
۲۱۶	علائم اضطراب
۲۱۶	۱. علائم جسمانی

۲۱۶.....	۲. علایم رفتاری.....
۲۱۶.....	۳. علایم روانی.....
۲۱۷.....	اضطراب امتحان.....
۲۱۸.....	ماهیت اضطراب امتحان.....
۲۱۸.....	عوامل اضطراب امتحان.....
۲۱۹.....	الف) عوامل فردی و شخصیتی.....
۲۲۱.....	ب) عوامل آموزشی و اجتماعی.....
۲۲۲.....	ج) عوامل خانوادگی.....
۲۲۳.....	روش های پیشگیری از اضطراب امتحان.....
۲۲۵.....	پرخاشگری.....
۲۲۶.....	شکل های پرخاشگری.....
۲۲۶.....	علل پرخاشگری.....
۲۲۹.....	راه های پیشگیری و درمان پرخاشگری.....
۲۲۹.....	۱. آموزش مهارت های اجتماعی.....
۲۲۹.....	۲. ایجاد سرگرمی و اشتغال.....
۲۳۰.....	۳. آگاهی به زشتی پرخاشگری.....
۲۳۱.....	۴. تغییر حالت.....
۲۳۱.....	۵. آشنایی دادن به حقوق دیگران.....
۲۳۲.....	۶. خودداری از توجه زیاد به ضعف های فرزندان.....
۲۳۲.....	۷. واکنش نشان ندادن به رفتارهای پرخاشگرانه نوجوان.....
۲۳۲.....	کم رویی.....
۲۳۳.....	تفاوت حیا و کم رویی.....
۲۳۴.....	علت های کم رویی.....
۲۳۵.....	الف) علت های جسمانی.....

۱. ضعف مزاج ۲۳۵
۲. ظاهر ناموزون و نامرتب ۲۳۵
- ب) علت‌های روانی ۲۳۶
 ۱. هیجان و حساسیت بیش از اندازه ۲۳۶
 ۲. تصورات بازدارنده ۲۳۶
 ۳. خودبزرگ‌بینی ۲۳۷
 ۴. ترس ۲۳۷
 ۵. تغییر محل سکونت و مدرسه ۲۳۸
 ۶. تک‌فرزندها و فرزندان اول خانواده ۲۳۸
 ۷. والدین کمال‌طلب ۲۳۹
- راه‌های پیشگیری و درمان کم‌رویی ۲۳۹
 ۱. رویارویی ۲۳۹
 ۲. مجسم کردن ۲۴۰
 ۳. حضور در فعالیت‌های اجتماعی و فوق برنامه ۲۴۰
 ۴. افزایش اعتماد به نفس و تقویت خودپنداره مثبت ۲۴۱
- اعتیاد ۲۴۲
 - انواع مواد مخدر ۲۴۳
 - الف) مواد افیونی ۲۴۳
 - ب) مواد محرک و توهم‌زا ۲۴۴
 - عوامل و زمینه‌های اعتیاد به مواد مخدر ۲۴۵
 ۱. سیگار؛ دروازه ورود به دنیای اعتیاد ۲۴۵
 ۲. فشار دوستان و همسالان ۲۴۶
 ۳. طغیان علیه والدین ۲۴۶
 ۴. گریز از ناملایمات زندگی و فرورفتن در عالم خود ۲۴۷

۲۴۸	۵. تجربه کردن
۲۴۸	۶. در دسترس بودن مواد مخدر
۲۴۸	راه‌های پیشگیری و درمان
۲۵۱	یأس و ناامیدی
۲۵۲	عوامل یأس و ناامیدی
۲۵۳	راه‌های درمان یأس و ناامیدی

فصل هفتم: مسائل جنسی، به‌ویژه خودارضایی

۲۵۹	مقدمه
۲۶۰	بیداری غریزه جنسی
۲۶۲	انحرافات جنسی
۲۶۴	انواع انحرافات جنسی و آثار آن
۲۶۴	خودارضایی
۲۶۵	علائم خودارضایی
۲۶۵	آثار خودارضایی
۲۶۵	الف) ضعف و آسیب قوای جسمانی
۲۶۷	ب) ضررها و آسیب‌های روحی-روانی
۲۶۹	ج) آسیب‌ها و ضررهای اجتماعی
۲۷۰	د) آسیب‌های معنوی
۲۷۲	علل خودارضایی و استثناها
۲۷۳	۱. ناآگاهی و بی‌اطلاعی
۲۷۳	۲. انزوا و تنهایی
۲۷۴	۳. خانواده آسیب‌زا
۲۷۸	۴. دوستی‌های آلوده

۵. بلوغ نابهنگام (زودرس) ۲۸۰
۶. عوامل تحریک کننده فرهنگی ۲۸۱
۷. لباس های نامناسب ۲۸۴
۸. نگاه های غیر مجاز (چشم چرانی) ۲۸۵
- راه های پیشگیری از خودارضایی ۲۸۷
۱. ورزش ۲۸۷
۲. تنظیم برنامه خواب و کیفیت آن ۲۹۰
۳. اصلاح برنامه غذایی ۲۹۶
۴. اجتناب از دیدن فیلم های مبتذل ۳۰۰
۵. حاضر نشدن در محیط های آلوده ۳۰۱
۶. برنامه ریزی برای اوقات فراغت ۳۰۲
۷. تنها نگذاشتن نوجوانان ۳۰۴
۸. کنترل و نظارت بر دوستان ۳۰۶
۹. زمینه سازی برای پرورش معنویات ۳۰۷
- راه های درمان خودارضایی ۳۱۱
۱. تنها نگذاشتن نوجوان ۳۱۲
۲. تعدیل انرژی نوجوان با روزه ۳۱۴
۳. استحمام با آب سرد ۳۱۶
۴. استفاده از کش شوک (شرطی سازی بیزاری آور) ۳۱۷
۵. کوتاه کردن مدت حمام ۳۱۸
۶. توجه دادن نوجوان به مرگ و قیامت ۳۱۹
۷. واداشتن نوجوان به ورزش و فعالیت سالم ۳۲۰
۸. کار و اشتغال ۳۲۱
۹. تقویت اراده ۳۲۳

۳۲۳	راه‌های تقویت اراده
۳۲۷	۱۰. تقویت ایمان مذهبی نوجوانان
۳۳۱	۱۱. فراهم کردن زمینه ازدواج

فصل هشتم: والدین و فرزندان

۳۳۷	مقدمه
۳۳۷	شیوه‌های روابط والدین با فرزندان
۳۳۸	والدین سهل‌گیر
۳۳۸	والدین سخت‌گیر
۳۳۹	والدین قاطع و اطمینان‌بخش
۳۴۱	عوامل تأثیرگذار بر روابط والدین با فرزندان
۳۴۱	۱. تفاوت باورها و ارزش‌ها
۳۴۲	۲. گوش ندادن فعال
۳۴۴	۳. تصمیم‌گیری والدین
۳۴۴	۴. فرستادن پیام‌های تحقیرآمیز
۳۴۶	آنچه والدین می‌توانند انجام دهند
۳۴۶	الف) انعطاف‌پذیری
۳۴۷	ب) سازگار شدن با نوجوان در حال تغییر
۳۴۸	ج) کنترل روابط فرزندان
۳۴۹	د) عدم تبعیض بین دختر و پسر
۳۵۰	ه) مراقبت از عفاف دختران
۳۵۲	و) ارائه مشاوره
۳۵۳	نتیجه‌گیری

فصل نهم: نوجوان و تحصیل

۳۵۷	 مقدمه
۳۵۷	 علم‌آموزی و پیشرفت تحصیلی
۳۵۹	 عوامل موفقیت در تحصیل
۳۵۹	 ۱. تعیین هدف
۳۶۱	 ۲. برنامه‌ریزی
۳۶۲	 ویژگی‌های برنامه‌ریزی خوب
۳۶۳	 پیامدهای برنامه‌ریزی موفق
۳۶۵	 ۳. حضور فعالانه در کلاس درس
۳۶۶	 ۴. تمرکز حواس
۳۶۷	 ۵. علاقه و انگیزه
۳۶۸	 فنون و روش‌های ایجاد علاقه
۳۷۰	 روش‌های مطالعه و یادگیری
۳۷۲	 مکان مطالعه
۳۷۴	 زمان مطالعه
۳۷۵	 عوامل شکست در تحصیل
۳۷۵	 ۱. بی‌برنامگی
۳۷۶	 ۲. حاکمیت ارزش‌های مادی
۳۷۶	 ۳. هیجانات دوران بلوغ
۳۷۷	 انتخاب رشته تحصیلی
۳۷۹	 نتیجه‌گیری

فصل دهم: احکام دختران نوجوان

۳۸۳	 مقدمه
-----	-------------

۳۸۴		تقلید
۳۸۴		ویژگی‌ها و شرایط مرجع تقلید
۳۸۵		راهنمای شناخت مرجع تقلید
۳۸۵		یادآوری
۳۸۶		آشنایی با اصطلاحات احکام
۳۸۷		دستیابی به نظر مجتهد
۳۸۸		نشانه‌های بلوغ
۳۸۸		قاعدگی چیست؟
۳۸۸		نشانه‌های خون قاعدگی
۳۸۹		شرایط تحقق حیض
۳۹۱		استحاضه
۳۹۱		احکام استحاضه
۳۹۲		پاک و نجس
۳۹۲		نجس‌ها
۳۹۳		سرایت نجاست
۳۹۳		احکام چیزهای نجس
۳۹۳		یادآوری
۳۹۴		پاک‌ها و پاک‌کننده‌ها
۳۹۵		آب کُر
۳۹۵		آب لوله‌ها
۳۹۵		آب مطلق و مضاف
۳۹۶		احکام آب مطلق
۳۹۶		تطهیر و آب‌کشی
۳۹۶		آب‌کشی ظروف (تطهیر)

۳۹۷	آب‌کشی غیرظروف
۳۹۸	آب‌هایی که از محل ادرار خارج می‌شود
۳۹۸	غسل
۳۹۹	اقسام غسل
۳۹۹	احتلام و جنابت
۳۹۹	راه‌های تشخیص جنابت
۴۰۰	احکام جنابت
۴۰۰	آنچه بر جنب حرام است
۴۰۱	کیفیت انجام غسل
۴۰۱	۱. ترتیبی
۴۰۱	۲. ارتماسی
۴۰۲	احکام غسل
۴۰۲	وضو
۴۰۲	اهمیت وضو
۴۰۳	انواع وضو
۴۰۴	چگونه وضو بگیریم (کیفیت وضو)
۴۰۴	توضیح اعمال وضو
۴۰۴	شستن صورت و دست‌ها
۴۰۴	مسح سر
۴۰۵	مسح پاها
۴۰۵	یادآوری
۴۰۶	بطلان وضو
۴۰۷	وضوی جبیره
۴۰۸	تیمم (جانشین وضو و غسل)

مواردی که وضو گرفتن یا غسل کردن ممکن نیست	۴۰۸
چگونه تیمم کنیم؟	۴۰۹
چیزهایی که تیمم بر آنها صحیح است	۴۰۹
احکام تیمم	۴۰۹
واجبات نماز	۴۱۰
قاعده کلی فرق رکن و غیررکن	۴۱۰
توضیح واجبات	۴۱۱
۱. نیت	۴۱۱
۲. تکبیرة الاحرام	۴۱۱
۳. قیام	۴۱۱
۴. قرائت	۴۱۲
احکام قرائت	۴۱۲
۵. رکوع	۴۱۳
۶. سجود	۴۱۳
آرامش	۴۱۴
۷. تشهد	۴۱۴
۸. سلام	۴۱۵
۹. ترتیب	۴۱۵
۱۰. موالات	۴۱۵
قنوت	۴۱۶
روزه	۴۱۶
نیت روزه	۴۱۶
مبطلات روزه	۴۱۷
جبران ترک روزه	۴۱۸

۴۱۸.....	قضای روزه.....
۴۱۹.....	قضا و كفاره.....
۴۱۹.....	كفاره جمع.....
۴۲۰.....	محرم و نامحرم.....
۴۲۱.....	پوشش بدن و موی زن از نامحرم.....
۴۲۱.....	نوع پوشش.....
۴۲۲.....	نگاه به نامحرم.....
۴۲۲.....	آرایش کردن زن.....
۴۲۳.....	تماس بدنی.....
۴۲۳.....	فرجام سخن.....

منابع

۴۲۵.....	الف) فارسی و عربی.....
۴۳۳.....	ب) انگلیسی.....

نمایه‌ها

۴۳۵.....	نمایه آیات.....
۴۴۰.....	نمایه روایات.....

مقدمهٔ معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسلهٔ مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نیاخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین‌حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگون‌سار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصهٔ نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانهٔ دنیا رسته‌اند، و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم ﷺ و جانشینان برحق و گرامی او ﷺ، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیرهٔ آن پیشوایان و عرضهٔ آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و

دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت دشوارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌کوشند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی بازابند. ولی در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرز و بوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است، به بار ننشسته و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان رد پای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این‌روی، افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازمان‌دهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^{علیه‌السلام} در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «مدظله‌العالی» از آغاز تأسیس بر اساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی «دامت برکاته» به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و

کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی است در قلمرو مباحث تربیتی روان‌شناختی که با تلاش پژوهشگران ارجمند علی‌احمد پناهی و داوود حسینی نگارش یافته است. هدف اصلی نویسندگان ارائه راهکارهای عملی و نظری برای مربیان و والدین در زمینه تربیت نوجوانان دختر است. معاونت پژوهش از مؤلفان محترم و آقایان حجج اسلام والمسلمین هادی حسینخانی و سیدمحمد غروی که با راهنمایی، نظارت و ارائه نظرهای سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعالی خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)